

17

ЧЫРВОНАЯ

ЗМЕСТ

КАСТРЫЧНИКА
2008 г.
ПЯТНІЦА
№ 41 (15545)

ДЗЕЦІ СТАВЯЦЬ АДЗНАКІ ДАРОСЛЫМ: ТОЛЬКІ У КІНО...

На сваё 10-годдзе міжнародны кінафестываль дзіцячых і юнацкіх фільмаў «Лістападзік» чакае гасцей з больш чым 20 краін свету.

Дзіцячы фестываль пачнецца 14 лістапада — звычайна ён адкрывае насычаную праграму Мінскага кінафестывалю. І ў гасці да «Лістападзіка» вядомыя артысты і рэжысёры прыязджаюць з не меншым задавальненнем, чым на дарослыя фестывалі. Напрыклад, народныя артысты СССР Аляксея Баталаў і Уладзімір Этуш, заслужаны дзеячы мастацтваў Расіі Уладзімір Грамацкаў і Барыс Грачэўскі і іншыя. Іх нават можна будзе убачыць — падчас шматлікіх творчых сустрэч, якія прадугледжаны праграмай. А яшчэ будзе выстава, канцэрт, дэманстрацыя акцыі.

Дзесяць сумаваш не будзе калі, таму што за фільмы ім трэба будзе выстаўці адзнакі, а гэта адказная справа. Пераможцам у Мінску становяцца тры фільмы, якія набіраюць найбольшую суму балаў менавіта ад глядацкага журы, хоць прафесіяналы-дарослыя сваё слова скажуць таксама. Але нашы дзеці самі ведаюць, за што выступаюць ці то «пяцёрка», ці «васьмёрка», ці «дзясятка». Выбіраць будзе з чаго, таму што ў рамках «Лістападзіка» прадугледжаны тры конкурсныя праграмы: мастацкія поўнаметражныя фільмы, кароткаметражныя і анімацыйныя. Каб зразумець, за што варта цапціць такія фільмы, як «Іван Макаравіч» рэжысёра Ігара Дабралюбава, іх трэба пераглядаць дзесяць разоў. А дзеці, якія растуць, можна вучыцца жыццю на прыкладзе такіх кінагерояў, як хлопчык Іван Макаравіч.

Праўда, праз кожную гаду на «Беларускім фільме» з'яўляюцца іныя кінагероі — «Гэты нягоднік Сідараў». Так называваўся жывёлы і павучальнае твар пра жыццё піянерскага лагера. Ён 25 гадоў. І яе героі сёння поўныя сілай людзі, а артысты, якія ігралі дзіцяці, — у творчым росквіце. Восць Уладзімір Галкін, напрыклад, — любімы многіх прадашчыкаў, разведчык і проста станаючы герой. І то сёння павярыць у тое, што «нягоднік Сідараў» быў яго першай прыёмнай роляй? Кіно сапраўды здольнае мяняць дзеці.

Не толькі тых, хто ў ім здамаецца, але і тых, хто яго глядзіць. «Лістападзік» дапаможа зразумець, што варта глядаць.
Ларыса ЦІМОШЫК.

Дар'і Полацкія

Яны нарадзіліся, сустрэліся і пазнаёміліся ў Полацку. Вучацца таксама ў гэтым старажытным горадзе. Але цяпер іх збліжаюць не толькі імёны. Дар'я КУЛЕШ (злева) заканчвае гарадскую гімназію імя Скарыны, яе мара — стаць філолагам. А Дар'я МАРЦЫНКЕВІЧ ужо вучыцца ў Полацкім каледжы імя Машэрава, яна — будучы настаяніца пачатковых класаў і англійскай мовы.

Фота

Анатоля КЛЕШЧУКА.

СТЫПЕНДЫЯ: ДАЧАКАЦА І ДАЖЫЦЬ

Нітка да ніткі. З дзённіка звычайнага студэнта

— Кефір з батонам я ем толькі таму, што пельмені, на жаль, ужо скончыліся, — апраўдваецца мой сябар па пакоі, запіваючы сухі батон збрывдзеным малаком. — Нічога, мне б толькі да стыпендыі, а там жыццё пойдзе...

Эх, Віця, ведаў бы ты, колькі такіх жа студэнтаў, са шклянкай кефіру ў руках, сядзіць кожны раз пад канец месяца і кажа тое самае. Стыпендыі студэнты чакаюць як абарыгенны дажджы ў афрыканскім пустыні.

Сяроднастатыстычны студэнт бывае двух відаў: якія за навучанне плацяць грошы і тыя, хто грошы за навучанне не плаціць, а наадварот, за гэта самае навучанне іх атрымлівае. Стыпендыя.

Мая знаёмая Вераніка са стыпендыі заўжды купіла шакаладку ўдому хлопцу, які прыступлены недабраў балаў і вымушаны выдчыць платна. Так яна хоча зрабіць свята для сябра. А ён ёй за гэта лабараторыя спісвае дае...

Памятаю, якія яшчэ былі школьнікам, знаёмая студэнтка распавяла, што самая высокая стыпендыя па краіне — у БДУ. Так яно ці не, але паступішы ў гэты ўніверсітэт, я ўпэўніўся, што яны, прынамсі, не ніжэйшыя, чым у іншых аліа матэг. Калі ты вучышыся на васьмі, то твая стыпендыя тысяч сто пяцьдзесят; калі на дзевяці — тысячы сто семдзесят. Нуўжо гэтага нестае? Ведаеце, нестае. Па-першае, далёка не ўсе вучацца на васьмі-

дзевяці. А па-другое, тут, відаць, колькі ні давай, усё роўна ўсё пойдзе на ежу... Эх, студэнці арганізм, ты — нібыта электрастанцыя, а страўнік у цябе — сапраўдны магнітык для прадуктовых тавараў. Але галоўная прычына страты бедным студэнцікам апошніх грошай — гэта цэны. Яны, як у тым анекдотце: растуць, бы чужыя дзеці, хутка і незаўважана... І часам здаецца, што чужыя дзеці растуць не проста станаўскімі тэмпамі, а нават ужо староўць...

А дзень стыпендыі да сяроднастатыстычнага студэнта прыходзіць заўжды чакана і не адзін. Побач з радасцю ў студэнці кашаліць стужка і смутак — палову сродкаў ужо трэба камусьці аддаць.

Першы дзень пасля атрымання стыпендыі

Эх, гуляй студэнт — стыпендыя! Добра, калі ёсць сваё. Сваёго гэтага, праўда, нямам да і скончыцца яно хутка, але затое хоць на некалькі дзён, а каралею сабе адлучыць можна. Ды што гэта я перабольшаю — хоць бы царэвічам...

Першая думка — трэба абаякова купіць новыя джынсы — сінія, з вельветам, на якія не хапіла грошай з мінулай стыпендыі. Але пачаўшы хліну-другую, разумеш — што рэч гэтую давядзецца набываць з наступнай стыпендыі, бо так як пазыкі вярнуцца — грошы, як парытэт.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

«БАЛЯВЫЯ КРОПКИ»

ЛЕТНЯГА АЗДАРАЎЛЕННЯ ДЗЯЦЕЙ

Вынікі летняга аздараўлення кампаніі 2008 года былі падведзены на сумеснай калегіі міністэрстваў адукацыі і аховы здароўя.

Гэтым летам у аздараўленчых лагерах адпачылі 454,7 тысячы беларускіх дзяцей, з іх 241,1 тысячы дзяцей — у лагерах з дзённымі і 213,6 тысячы — з кругласутачным знаходжаннем. У першачарговым парадку публіцы атрымлівалі дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без бацькоўскай апекі, незалежна ад форм іх уладкавання на выхаванне, дзеці-інваліды, а таксама дзеці, якія пацярпелі ад катастрофы на ЧАЭС. За летні перыяд аздараўленнем былі ахоплены 15 тысяч дзяцей-сірот, 3,4 тысячы дзяцей-інвалідаў і 8,4 тысячы дзяцей, якія пражываюць на тэрыторыі радыяэактыўнага забруджвання.

Сетка стаяцярных аздараўленчых лагераў, на жаль, працягвае штогод скарачацца. Не стаў выключэннем і гэты год — да новага аздараўлення сезона не ўдалося адкрыць 20 лагераў: 16 з іх былі закрыты ў сувязі са зношанай матэрыяльна-тэхнічнай базай, што не адпавядала санітарна-гігіенічным патрабаванням, і 4 не функцыянавалі ў сувязі з перапрафіляваннем ці зменай уласніка. Такім чынам, сёлета дзейнічалі 187 стаяцярных аздараўленчых лагераў. У параўнанні з 1999 годам колькасць стаяцярных лагераў скарацілася ўжо амаль удвая (на 126 лагераў).

Ніхто не хавае, што тэхнічны стан многіх будынкаў і збудаванняў у стаяцярных лагерах патрабуе значных матэрыяльных укладанняў. Дагэтуль скажаць, што тэрмін эксплуатацыі 30 гадоў і больш маюць 67 працэнтаў лагераў. У Беларусі ёсць 41 лагера з тэрмінам эксплуатацыі ад 40 да 50 гадоў, 18 лагераў, якія эксплуатацуюцца ад 50 да 60 гадоў, і 6 лагераў, якія прымаюць дзяцей на аздараўленне ўжо 60 гадоў і болей, з іх два аздараўленчыя лагера — з будынкамі 1937 года. Да «новенькіх» можна аднесці толькі 10 лагераў (5,3 працэнта ад агульнай колькасці), якія функцыянуюць ад 2 да 7 гадоў.

Па-ранейшаму не ўсе аздараўленчыя лагераў забяспечаны цэнтральным апапленням жылых будынкаў, хоць іх доля і знізілася да 16 працэнтаў ад агульнай колькасці. А капітальны рамонт з рэканструкцыяў тэрмінова патрабуецца 34 лагерам.

Усяляе аптызм той факт, што аб'ёмны фінансавання на падрыхтоўку аздараўленчых лагераў да работ у летні перыяд паступова растуць: сёлета са сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на гэтыя мэты быў выдзелены 1,5 млрд рублёў (у 2007 годзе — 1 млрд рублёў). Да таго ж па даручэнні кіраўніка дзяржавы распоряджэннем праект Праграмы рэканструкцыі і капітальнага рамонтнага заграду аздараўленчых лагераў на 2009—2013 гады, дзе

прадугледжваецца паступовае павелічэнне аб'ёмаў фінансавання не толькі за кошт сродкаў рэспубліканскага, але і мясцовых бюджэтаў, інавацыйных фондаў міністэрстваў і ведамстваў, бюджэтаў арганізацый — уласнікаў лагераў, прафесійных арганізацый, спонсарскай і гуманітарнай дапамогі, сродкаў, заробленых на рэспубліканскіх суботніках і іншых крыніц.

На калегіі адзначалася, што эфектыўнасць летняга аздараўлення ў многім залежыць ад арганізацыі харчавання дзяцей і яго якасці. Разам з тым, паводле звестак Камітэта дзяржаўнага кантролю, ва ўсіх правераных гэтай арганізацыяй лагерах харчаванне не адпавядала зацверджаным нормам спажывання прадуктаў. Выяўляліся самыя розныя парашэнні: гэта і адсутнасць кантролю за аб'ёмам аздаўлення харчовых рацыёнаў, і парашэнні тэхналогіі прыгатавання ежы, і звышнормаў выкарыстання сыравіны. Напрыклад, у спартыўна-аздараўленчых лагерах «Юнацтва» ўпраўлення адукацыі і рэаданскага аб'яўжэнства з-за несвоечасовага заключэння дагавораў на пастаўку садавіны і кісламалочных прадуктаў у пачатку першай змены фактычнае спажыванне дзецьмі садавіны складала ўсяго 3,2 працэнта ад фізіялагічнай нормы (11 дзён садавіна ўвогуле дзецям не выдавалася), малака і кісламалочных прадуктаў — 40, тавараў — 40, агародніны — 77 працэнтаў. Разам з тым расход кандытарскіх вырабаў перавысіў устаноўленую норму ў 3,2 раза, мяса птушкі — у 3 разы, бабовых — у 3,4 раза і г.д.

Яшчэ адна праблема, якая патрабуе вырашэння, — гэта удасканаленне аплаты працы работнікаў аздараўленчых лагераў. Пагадзіцеся, што наўрад ці заробак у 200 тысяч рублёў за змену зможва зацікавіць вопытнага педагога. Усё справа заключаецца ў тым, што педагогічныя работнікі прымаюцца на работу ў аздараўленчыя лагера на пасаду выхавальніка без катэгорыі, устаноўленай на пасадзе па асноўным месцы іх працы. Калі ўстаноўва адукацыйна-накіроўваючы педагогічны работніку ў аздараўленчы лагер у час, які не супадае з іх працоўным воддускам, то за імі захоўваецца сярэднямесячная заробатная плата па асноўным месцы працы. Аднак, які правіла, прыцягненне падрыхтоўкі аждараўлення падчас іх працоўнага воддуску (лета — час масавых адпачынак педагогаў), і што работнікі уласнікаў таго, каб прыцягнуць да работ з дзецьмі кваліфікаванага і падрыхтаванага спецыяліста? Зразумела, пайсці на сумашчэнне ставак, прызначаны аднаго педагога на 1,25 ці 1,5 стаўкі. Але ў рабоце з дзецьмі так быць не павіна. Таму трэба шукаць іншы шлях вырашэння праблемы камплектавання штатаў...

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЦЯПЕР — САПРАЎДНЫЯ СТУДЭНТЫ!

У Доме афіцэраў прайшла ўрачыстая інаўгурацыя — пасвячэнне першакурснікаў у студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў.

У цырымоніі пасвячэння ўдзельнічалі такія героі, як Францыск Скарына і Магістр Культуры. Пасля наказу выпускніка ўніверсітэта першакурснікі далі ўрачыстую клятву, якую замацаваў гімн студэнцтва — «Гэўдэаўсам».

У святочным канцэрце бралі ўдзел лепшыя калектывы БДУ культуры і мастацтваў.

Іскрынкай канцэртнай праграмы было выступленне лаўрэата міжнароднага фестывалю «Славянскі базар у Віцебску», салісткі Нацыянальнага канцэртнага аркестра пад кіраўніцтвам М. Фінберга — Івны Благавай. Яна парадвала гледчоў, прадставішы на іх суд у якасці падурачка прэм'еру аўтарскай песні «Проста вольны». Пасля заканчэння інаўгурацыі кожнага навапенянага студэнта БДУ культуры і мастацтваў можна было пазнаць па гордай хадзе і бляску ў вачах.

Святлана КАМЕНДАНЧЫК.

ЛЕПШЫ ВЯСКОВЫ ПАДВОРАК МАЛАДОЙ СІМ'І

Заўтра ў Рэспубліканскім Доме моладзі адбудзецца ўрачыстае падвяжэнне вынікаў конкурсу на лепшы вясковы падворак. За першае месца будзе змагацца шэсць маладых сем'яў з кожнай вобласці краіны, чые падворкі прызнаны лепшымі. Сёлета другі раз конкурс праходзіць у рэспубліканскім маштабе.

На гэты раз колькасць удзельнікаў урасна ўдвая — да 850 маладых сем'яў. Як адзначаюць арганізатары працягваюць на высокім узроўні, працягваюць на сельскагаспадарчых прадпрыемствах розных формаў уласнасці, у арганізацыях, установах, размешчаных на тэрыторыі сельскага савета або населенага пункта.

— Прый падвяжэнні вынікаў, — кажа яна, — улічвалася не толькі арыгінальнасць афармлення дваравай тэрыторыі, але і санітарна-гігіенічны стан падворка, актуальны ўдзел у грамадскай і культурнай жыцці населенага пункта, выкарыстанне нацыянальных традыцый, афармленні падворка, дома, адрамы лад жыцця, стварэнне ўмоў для ўзбагачэння развіцця дзяцей у сям'і (наўнасць спартыўных пляцовак, дзіцячых пакояў). Але на самай справе вяртаць лепшы з лепшых не так проста. Кожная маладая сям'я афармляе свой падворак з інавацыйнымі задумкамі. Усё звычайна зроблена рукамі гаспадароў, многіяе залежыць ад фантазіі, правайтацыі, жадання зрабіць сваё жыццё на вёсцы больш утульным.

Кацярына Шыбоко нарадада, што летас пераможцам конкурсу стала маладая сям'я Шарабайкаў з вёскі Карабы Шарыбоцкага раёна. У свой час яны наўнасца пераехалі з горада ў вёску. І за кароткі тэрмін пераўтварылі ўчастак у садзіну. Пасадзілі 300 дэкаратыўных і плодовых саджанцаў, заклалі вадаём, паставілі вулі, выкапалі саджалку. Гаспадар сям'і заняўся пярляцтвам, а гаспадыня — хатняй гаспадаркай, вышывай, вязаннем. Акрамя таго, гэта сям'я прымае і актуальны ўдзел у грамадскім жыцці сельскага савета.

Звычайна ў конкурсе кожны год прымае ўдзел новая сям'я. Асаблівасць гэтага года — другі раз у ліку лепшых пара з Зэльвенскага раёна Градзёнскай вобласці. На думку Кацярыны Шыбоко, гэта сведчанне таго, што ў гэтым раёне з маладымі сем'ямі праводзіцца работа.

Увогуле, конкурс мае на мэце прыцягнуць маладых сем'яў да рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы адраджэння і развіцця вёскі, садзейнічаць замацаванню маладых сем'яў на вёсцы, актывізаваць работу па добраўпарадкаванні сельскіх падворкаў, выхоўвае высокую культуру арганізацыі прыватнага гаспадарства, спрыяе арганізацыі вольнага часу для сельскай моладзі, далучэнню моладзі вёскі да здаровага ладу жыцця.

Арганізатары падрыхтавалі памятную падарунку для удзельнікаў конкурсу, граматы і падзкі ЦК БРСМ. Нагледзячы на тое, што з іх зойме першае месца — усё яны пераможцы, работа якіх доўга ўзор для пераймання.

Святлана СУХАРКО.

Мой вопыт

ЧАС ВЫЗНАЧЭННЯ

Тэставанне, уступныя іспыты, нервовое чаканне вынікаў. Нарэшце — залічэнне, першыя лекцыі і семінары... Увосенні, пасля падвядзення вынікаў уступнай кампаніі і раздзяч студэнцкіх білетаў, для пэўнай колькасці ўчарашніх выпускнікаў школ пытанне паступлення ў ВНУ застаецца актуальным. Што рабіць дзятчатам і хлопцам, якія швэдра вырашылі атрымаць вышэйшую адукацыю па выбранай спецыяльнасці?

Моладзі, якой не шанцавала сёлета набывць статус студэнта, я асабіста раю гэты час цалкам ахвяраваць на падрыхтоўку да уступных іспытаў. Сёння студэнтка педуниверсітэта, я паступіла па шляху дзювох няўдалых спробаў «штурму» ВДУ. Так, найперш абітурыенту трэба вызначыцца з формай сваёй падрыхтоўкі. Чалавек упарты, які ўмее размярковаць свой вольны час, можа паспадыцца на ўласна самастойнае вывучэнне і паўтарэнне школьнага курсу ў падрыхтоўцы да іспытаў. Існуюць падрыхтоўчыя курсы і аддзяленні пры вышэйшых установах. І менавіта дзятчатам таму, што сёлета я закончыла падрыхтоўчае аддзяленне БДПУ, зараз мне не так цяжка арыентавацца ў студэнцкім жыцці. Дзённым аддзяленне факультэта даўняўскай падрыхтоўкі мае форму навування, вельмі падобную да ўласна ўніверсітэцкай. Тыя самыя пары па паўтары гадзіны, заліковыя работы, зімовая сесія. Выкладчыкі з багатай практыкай не ставяць сабе за мэту «падцягнуць» абітурыента да тэставання, яны дапамагаюць паглыбіць веды, лішні раз тлумачыць тое, што ў школе для кагосці аказалася па-за ўвагай. Менавіта дзятчатам выкладчыкам падрыхтоўчага аддзялення па беларускай мове і літаратуры маюць рацённае паступаць на аддзяленне журналістыкі менавіта БДПУ — цалкам асасаваны крок.

Некаторыя са слухачоў падрыхтоўчага аддзялення ў выніку мянялі свае меркаванні: хто пераарыентаваўся на іншую спецыяльнасць, хто вырашыў ісці на завочнае, замест дзённага, аддзялення. Жывучы побач са студэнтамі ў інтэрнаце, кожны дзень назіраючы ўласнымі вачыма, так бы мовіць, «закулісе» паўнаватарскага студэнцкага жыцця, мы мелі магчымасць мінуць памылкі кштату «паступіў не туды» і «думай, будзе лёгка». І ўсё ж такі мы былі даволі блізка да сістэмы ўніверсітэцкай адукацыі, таму маральна, можа, былі падрыхтаваны да магчымых змяненняў у правілах прыёму ў ВНУ. У сценах аддзялення ладзілі сустрэчы, мерапрыемствы.

Што вельмі важна, за час навування на факультэце мы не толькі атрымалі добрую падрыхтоўку (штогод сярод выпускнікаў падрыхтоўчага аддзялення БДПУ даволі высокі працэнт тых, хто паступіў у розныя ВНУ), але, аб'яднаўшы агульную мэтай, пасябравалі. Падрыхтоўчае аддзяленне стала для нас стартвай пляцоўкай для сённяшніх і будучых дасягненняў у навучанні і жыцці ўвогуле. Падрыхтавала не толькі і не толькі для іспытаў, колькі да ўмення жыць у згодзе, калі мэты, нарэшце, дасягнуты.

Настася КОЗІЧ, студэнтка факультэта белфілагіі і культуры БДПУ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

МАЛЕНЬКІ ЮБІЛЕЙ ВЯЛКАГА ФЕСТЫВАЛЮ

Пяць гадоў. Здаецца, зусім дзіцячы ўзрост, але не для фестывалю. Прайшоў V Міжнародны фестываль студэнцкіх тэатраў «Тэатральны куфар», арганізатарам якога выступае Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Юбілейны фестываль сабраў рэкордную для сябе колькасць гасцей — 19 калектываў, 20 спектакляў, каля 300 удзельнікаў.

Як адзначаюць прадстаўнікі аркамітэта, заявак было значна больш, каля 50. Фестываль, на жаль, не можа прыняць усіх ахвотнікаў. Вёўся адбор самых цікавых і мабільных (па абсталяванні) выступленняў. Прагледзець нават адабраныя 20 было сапраўды цяжка — столькі спектакляў за 5 дзён. Да таго ж, арганізаваць творчыя майстарыні, традыцыйныя ды новыя праекты. Але ж усё па чарзе.

«Панаехала гасцей...» «Куфар» сустракаў гасцей з 10 краін свету. Акрамя Беларусі, Расіі і Украіны, на фестывалі былі калектывы з Лтвы, Сербіі, Нідэрландаў, Германіі, Эстоніі, Ізраіля, Францыі. Спектаклі ў розных жанрах. Арганізатары пастараліся выбраць найцікавейшыя і разнабаковыя спектаклі. Былі і літаратурна-драматычныя, і пастыяныя спектаклі, былі амаль сапраўдныя мюзіклі. Таматыка — ад мінулага да сучаснасці. Тут і знаёмыя «Заюканы апостал», «Чайка» ды «Сірано» (па п'есе «Сірано дэ Бержэрак»), тут і менш вядомыя ці зусім невядомыя «Балерына за калочным драгам», «Жанчыны Бергмана» і г.д.

Такую колькасць пазыўных і таленавітых гасцей «Куфар», паўна, не збіраў яшчэ ні разу. Часам глядзчы атрымлівалі вельмі нечаканыя і экстравантныя рашэнні. Успрымалі па-рознаму: ці працяглым пляскавым далоням, ці сыходам са спектакля.

Акрамя канкурсантаў, у Мінск прыехалі члены незалежнага журы з Латвіі, Францыі, ЗША, Канады, Славеніі і Вялікабрытаніі. Творчыя майстарыні вялі гасці з Вялікабрытаніі, Швецыі, Ізраіля. Узначальцаў журы прэзідэнт Міжнароднай асацыяцыі ўніверсітэцкіх тэатраў Жан-Марк Плару (Канада). Сапраўднае яднанне нацыі.

Майстарыні Тры творчыя майстарыні прайшлі падчас правядзення фестывалю. Майстарыня Лейфа Олсана (Швецыя) дапамагла удзельнікам адчуць лепш пазнаць сваё цела, свой голас ды ўключыць сваё фантазію. Імпровізацыя і пачуццё

сваёго цела былі асновамі гэтай майстарыні. Орыэл Зохар (Ізраіль) праводзіў майстарыню «Інсайт». Заняткі былі прысвечаны ўласным пачуццям акцёраў перад сцэнай, іх расслабленню і інтуіцыі.

Нарэшце, вельмі жаночы занятак, які правяла Каралейн Хэдлі. Сама пазыўная і рухавая, яна спрабавала адрацаваць са студэнтаў магчымасці разважання на сітуацыі. Пачуццё спантаннай рэакцыі.

Кіраўнікі заняткаў былі задаволены сваім вучэннем. Адзінае, што, напрыклад, рабіла майстарыню Лейфа Олсана напружанай — адсутнасць перакладчыкаў. Англійская мова, вядома, інтэрнацыянальная, але гэта зусім не значае, што кожны панімае яе ведаць. Таму і складалася такая сітуацыя, калі кіраўнік просіць аднаго, а слухачы, не разумючы яго жаданняў, ці моўчы стаяць, ці робяць тое, што можа тлумачыць сутнасць. Да таго ж, які паведамліла ўдзельніца маскоўскага калектыва (на фестывалі другі раз) Марына Мурадава, «летас былі большыя праблемы паміж нашымі і магчымасць працаваць на сцэне, нават людзей было больш». Справа ў тым, што ў адрозненне ад мінулых гадоў «Куфар», нарэшце, знайшоў, у лям месці можна размясціць усіх удзельнікаў.

«Бібліятэчка» «Куфара» Упершыню арганізатары ўключылі ў працу такую навіну. «Бібліятэчка» — гэта збор некалькіх п'ес тых аўтараў, якіх раней не друкаваліся. Такая прапаганда драматургіі, якая раней не выдавалася. На сваё піягоддзе «Куфар» выдкінуў у пляцоўку п'есамі беларускіх аўтараў. Матэрыял падрыхтаваны на беларускай і англійскай мовах. Беларуская мова мае першаснае значэнне. Гэта было адной з задач, каб п'есы былі беларускія. Нагата плануюцца ўключыць у спіс аўтараў і замежных драматургаў, якія таксама раней не выдаваліся. Гэта не толькі добрая магчымасць талентам надрукавацца, але і дадатковы матэрыял для калектываў — удзельнікаў фестывалю.

Koufar-in-Motion (Куфар у руху)

Гэты праект адзін з самых маладых на фестывалі. Першая спроба

абылася ў мінулым годзе. Сутнасць мерапрыемства ў тым, што за шэсць дзён, ад адркрыцця да закрыцця, рэжысёр павінен з групай усяі(Х) ахвотных паставіць нейкае дзеньне. Вынікі працы паказваюцца перад пачаткам афіцыйнага закрыцця «Куфара». Сёлета рэжысёрам быў Сяргей Кулікоўскі — акцёр і рэжысёр, прадзюсар, лаўрэат Эднбургскага тэатральнага фестывалю. Ён са сваімі выхаванцамі паставіў «Іно каханая» — выступленне на аснове «Рамзо і Джульета» Шэкспіра і дэбатаў на адным з інтэрнэт-форумаў.

Нават тое, што занятыя праходзілі ў СКА «Ракета», не адбіла ахвоты удзельнічаць гэтага праекта. Яны кожны дзень дэбратліся да заняткаў (не ўсе былі «куфараўцамі»). У выніку паставілі свой міні-спектакль перад закрыццём фестывалю ў фазе Ліцця БДУ. Гледчоў было шмат. Пярэдняя шэрагі намагаліся паўчыць словы артыстаў у той час, калі тыя, хто стаяў значна далей, гучна гаманілі. Фэе, запуюненае народам, не месца для выступленняў. Павіна быць сцэна. Між іншым, летас удзельнікі выступілі ў зале са сцэнай.

Застаецца толькі спадзявацца на тое, што ўсё ахвотнікі такі змагі пагледзець і паслухаць(!) «Ген каханая» — міні-спектакль за пяць дзён.

